

ਐਸਐਸ ਕੰਗ ਜੇ

ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ

ਅਤੇ ਹੋਰ, — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 951 .

1 ਮਈ 1984 ਈ.

1973 ਦਾ XXXI) — ਧਾਰਾ 2(ਈ) (i), 4 ਅਤੇ 5 — ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1961 ਦਾ XVIII) — ਧਾਰਾ 13-ਬੀ — ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾ — ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੀਮਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ — ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ — ਕੀ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ — ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਐਕਟ — ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਬੀ ਦੇ ਮੁਦੇਨਜ਼ਰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ — ਕੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਬੀ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਪਰਿਸਿਸ ਐਂਡ ਲੈਂਡ (ਇਵੈਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰੈਂਟ ਰਿਕਵਰੀ) ਐਕਟ, 1973 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿੱਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇ ਹ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ . ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੀ ਮਿਸਜ਼ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਇਮਾਰਤ. ਪਬਲਿਕ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੀਮਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਬੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ 13-ਬੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇ ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੀਮਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੀਮਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੁਦੇਨਜ਼ਰ ਜਨਤਕ ਥਾਂ ਹੈ । ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪੰਚਾਇਤ, ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਕਾਬਜ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੀਮਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 7, 8 ਅਤੇ 9)

ਦੇ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ -

- (i) I ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਜਾਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ Aunexures 'P-2' ਅਤੇ 'P-3' ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼।
- (ii) 'P-3' ਦੀਆਂ ਅਸਲ/ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ;
- (iii) ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਤਕਾਲਤਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।
- (iv) ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ <ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਪੀ-2' ਅਤੇ 'ਪੀ-3' ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ।
- (v) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1 ਪਟੀਸ਼ਨ 1 ਦੀ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਰਵਿੰਦਰ ਚੋਪੜਾ, ਸੀ .

1. ਐਸ. ਵਿਮਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ।

ਨਿਮੋ, ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਪਰਿਸਿਸ ਐਂਡ ਲੈਂਡ (ਇਵੇਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰੈਂਟ ਰਿਕਵਰੀ) ਐਕਟ, 1973 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਰੀੜ੍ਹ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

(2) ਪਿੰਡ ਲੂਲਵਈ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਕਾਕਾ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਿੰਡ ਲੂਲਵਈ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 4 ਕਨਾਲ 10 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 538 ਵਿੱਚੋਂ 10 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਸੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਪਬਲਿਕ ਪਰਿਸਿਸ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

Kaka Singh v. Commissioner, Ferozepore Division, Ferozepore
and others (S. S. Kang, J.)

ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ 18 ਅਗਸਤ, 1980 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਸਮੇਂ ਅਥਾਦੀ ਅਤੇ ਰੂੜੀ (ਰੂੜੀ) ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇੱਕ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਰੋਕਤ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਤੋਂ 11 ਦਸੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਧ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਬਾਥਰੂਮ ਵੀ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਖੁਰਲੀ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(3) ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 536 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1975-76 ਲਈ ਜਮਾਬੰਦੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 536, 4 ਕਨਾਲ 10 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਇੰਤਕਾਲ ਨੰਬਰ 1689 . ਸ਼ਮਿਲਤ ਦੇਹ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਤੋਂ 11 ਦਸੰਬਰ 1964 ਨੂੰ ਝਗੜੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਉਰਫ ਲਛਮਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੰਘ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ, ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। 270 ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਸੀ। 100. ਉਪਰੋਕਤ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 6 ਮਰਲੇ ਦਾ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 536 ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਕਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

(4) ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 1.

20 ਜਨਵਰੀ, 1982। ਵਿਦਵਾਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਸੀ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਈ) (i) ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਜਨਤਕ ਥਾਂ' ਸੀ। ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ; ਇਸ ਦਾ ਕਿੱਤਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਨ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

(5) ਟਪੋਟੀਓ ਦੇ 1 ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਵਿੰਦਰ 'ਆਈ ਚੋਪੜਾ' ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਜੋਂ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1961 ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਕੱਢਣ, ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਪੂਰਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਚੇਪੜਾ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਜੀ) 'ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਦੇਹ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਦੇਹ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਦੇਹ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਲਈ ਗਠਿਤ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਨਿਯਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਦੇਹ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਬੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ, ਸਾਧਨ, ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਨਿਯਮ, 1964 ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ 20 ਅਤੇ 21 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇ ਸਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਐਕਟ ਨੂੰ 29 ਜੂਨ, 1973 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 27 ਨਵੰਬਰ, 1959 ਦੇ ਦਿਨ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਕਟ 'ਜਨਤਕ ਅਹਾਤੇ' ਤੋਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ' ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਤਫਾਕਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਈ) 'ਪਬਲਿਕ ਪਰਿਸਿਸ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਅਹਾਤੇ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਭਾਵੇਂ ਖੇਤੀ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਜਾਂ ਗੈਰ-ਖੇਤੀ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ

Kaka Singh v. Commissioner, Ferozepore Division, Ferozepore
and others (S. S. Kang, J.)

ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਨਤਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

(7) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਨੂੰ ਸੱਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਆਮਦਨ ਪੰਚਾਇਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਕਲੈਕਟਰ

ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਾ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਬੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਆਹਦੀ ਦੇਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 'ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲੀ।

(8) ਸ੍ਰੀ ਚੋਪੜਾ ਨੇ ਬੜੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ

ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।

(9) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਬੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਟੁਕੜਾ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜੇਕਰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਬੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਨਤਕ ਥਾਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਗ੍ਰਾਮ

ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਚੋਪੜਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਜਨਤਕ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਨਤਕ ਥਾਂ ਹੈ। ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ 'ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(10) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੋਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਗਭਗ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ। ਝਗੜੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਘੱਟ ਅਨੁਕੂਲ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਠੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ! ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਦਲੀਲ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹੈ। ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਟਾਈਲ ਸਾਲ 1975-76 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਥੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਚੋਪੜਾ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਲੈਕਟਰ (ਬੀਡੀਪੀਓ), ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਜਨਤਕ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ" ਜਨਤਕ ਥਾਂਵਾਂ ਹੈ ਅਤੇ th®

Kaka Singh v. Commissioner, Ferozepore Division, Ferozepore
and others (S. S. Kang, J.)

ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਨਤਕ ਥਾਂਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(11) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਲਾਹ ਫੀਸ ਰੁਪਏ 200.

NKS

(1) 1980 PLJ 438

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ